

Czartek

Grudzień 2016, GIMNAZJUM nr 54 im. ADAMA KAZIMIERZA księcia CZARTORYSKIEGO

W numerze m.in.:

- Boże Narodzenie w kolorach
- Lektury pod choinkę
- Co nieco o świątecznym stole
- Przepis na pierniczki
- Kto rozdaje prezenty?

Kolory świąt Bożego Narodzenia

Myśląc o kolorach Bożego Narodzenia widzimy czerwień, biel, zieleń i żółty lub złoty. Ale czy ktoś z nas właściwie zastanawiał się, dlaczego akurat te barwy kojarzą nam się z tym szczególnym dniem?

Zieleń stanowi nawiązanie do świątecznej choinki, którą co roku ubieramy na Wigilię. Kolor **biały** kojarzy się nam ze śniegiem. Barwy czerwone oczywiście nawiązują do Świętego Mikołaja. Ciekawostką jest, że Mikołaj, jako przyjazny starszy pan, ubrany cały na czerwono po raz pierwszy pojawił się w reklamie Coca – Coli z 1931 roku. Wcześniej wyobrażano go sobie jako elfa, ubranego w brązowy strój, mieszkającego w jaskini. Na koniec powiedzmy o kolorze **żółtym/złotym**. Możliwe, że ta barwa kojarzy nam się z Bożym Narodzeniem z powodu Gwiazdy Betlejemskiej, którą widzimy w szopkach lub na rysunkach.

Ale te kolory, oprócz nawiązania do konkretnych symboli bożonarodzeniowych, mają również znaczenie chrześcijańskie. **Czerwony** jest to kolor miłości, **zielony** – nadziei, **biały** – uroczystości i zwycięstwa, natomiast **żółty** – potęgi i miłości Chrystusa.

Maciek Mizgalski i Łukasz Sołtys

Kochani,

to już ostatni numer „Czartka” w tym roku kalendarzowym (nie szkolnym!).

Dzielimy się w nim naszymi wrażeniami na temat świąt Bożego Narodzenia. Znajdziecie tu nie tylko przepis na pierniczki, wyjaśnienie symboliki świątecznej, ale również podpowiedzi, co warto przeczytać lub obejrzeć w nadchodzące święta.

Jeśli uda Wam się znaleźć chwilę wolnego czasu, zajrzyjcie do naszej gazetki! Liczymy, że nie będzie to czas stracony.

Życzymy Wam pogodnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia przepełnionych rodzinnym ciepłem i miłością. A w Nowym Roku wszelkiej pomyślności!

Redakcja

Łatwy przepis na pierniczki:

Składniki:

- 125 g miękkiego masła
- 1/2 szklanki brązowego cukru
- 1/2 szklanki płynnego miodu
- 2.5 szklanki mąki
- 2 łyżeczki przyprawy do piernika
- 1 łyżeczka sody oczyszczonej

Sposób przygotowania:

Rozgrzewamy piekarnik do 190°C. Ucieramy masło z cukrem, dodajemy miód, mąkę, przyprawę i sodę, zagniatamy wszystko ręką.

Ciasto zawijamy w folię, wkładamy na 20 minut do lodówki. Potem na posypanej mąką stolnicy rozwałkowujemy je na placek o grubości 2-4 mm i wycinamy ciastka. Cieńsze będą jak znalazł na choinkę, grubsze szybciej zmiękną i przyjemniej je będzie podjadać.

Pierniczki pieczemy 5-8 minut na rumiano.

Magdalena Brudnowska

WAŻNE I AKTUALNE

Garść książek pod choinkę

Każdego kusi pomysł czytania intrygującej lektury z kubkiem ulubionej herbaty w rękę w mroźny zimowy wieczór. Więc jeśli jeszcze nie masz pomysłu na prezent świąteczny dla bliskiej ci osoby, zajrzyj do poniższych propozycji książek!

- "**Powiedz wilkom, że jestem w domu**", Carol Rifka Brunt.

June - emocjonalna czternastolatka z odmiennymi zainteresowaniami od reszty kolegów w szkole - traci Finna w wyniku AIDS - wuja, a także jej jedyne przyjaciela. Razem z jego odejściem odchodzi jej cały świat. Na jego pogrzebie spotyka tajemniczego mężczyznę, którego cała rodzina zdaje się nienawidzić, a później dostaje od niego list. Okazuje się, że nie była jedyną ważną osobą dla swojego wuja.

Lektura to nie powieść dla osób lubiących szybkie tempo, ciągły bieg wydarzeń, pościgi i wybuchy. Jest to melancholijna historia o dojrzewaniu, stracie najbliższej osoby i odmienności wśród młodzieży. Lektura w niektórych momentach wzrusza, a w niektórych popycha do głębszych refleksji.

- "**Książę mgły**" Carlosa Ruiz Zafóna.

W roku 1943 rodzice z trójką dzieci przeprowadzają się do domu na wybrzeżu Atlantyku. Mieszkała tam kiedyś rodzina, których 9-letni syn utonął w morzu. Już od pierwszego dnia zaczynają się dziać dziwne niewytłumaczalne rzeczy. Później dzieci poznają miejscowego latarnika, który opowiada im o Księciu Mgły, który może spełnić życzenia, jednak żąda wiele w zamian.

- "**Baśniobór**" Brandona Mulla.

Rodzeństwo Kendra i Seth zostają wysłani na dwutygodniowy pobyt u dziadka, co na początku nie daje im powodów do radości. Jednakże już niedługo później dowiadują się, że jest on strażnikiem tajemniczej krainy, która pełna jest dziwnych stworzeń. Nie słuchając dziadka, dzieciaki narażają swoje życie oraz bezpieczeństwo całego świata. Wchodząc do Baśnioboru, muszą stawić czoła niebezpieczeństwu, które będzie na nich czekać nie tylko w zaczarowanym lesie, ale również po powrocie do domu.

Pięć tomowa powieść skierowana jest nie tylko do osób czytających fantasy, ale także do tych, którzy zainteresowani są połączeniem życia dojrzewającego nastolatka z potajemną funkcją obrony tajemniczego lasu, jakim jest Baśniobór.

- "**Kawa z kardamonem**" Joanny Jagiełło.

Piętnastoletnia Linka z Warszawy, odnajdując stare zdjęcie, odkrywa wstydliwą rodzinną tajemnicę, którą stara się rozwiązać. Na domiar złego w szkole w tym roku czeka ją poważny egzamin, który stara się łączyć ze swoją pasją - fotografią. W domu dziewczyna również ma problemy: musi zajmować się młodszym braciszkiem, który przeżywa rozstanie rodziców, a poza tym zastanawia się, gdzie nagle zniknęła jej mama, która wyjechała bez słowa, zostawiając dziewczynę samą z kłopotami. Jej związek na odległość sypie się, a znajomość z pewnym chłopakiem, który pomaga prowadzić jej małe dochodzenie na temat rodziny Linki, zaczyna zbliżać ją z nim do siebie. Mimo że bohaterka wdaje się w konflikt ze swoją najbliższą przyjaciółką, nie poddaje się.

Książka pokazuje, jak ważna jest w życiu rodzina i pasja.

Ania Maziarzka

Wieczór wigilijny

Święta Bożego Narodzenia są dla mnie czymś naprawdę ważnym i pięknym. Wigilia to jedno z moich ulubionych dni w roku. Od samego rana atmosfera w domu jest magiczna i niepowtarzalna. Nie tylko w domu czuć ten wspaniały klimat, ale również na zewnątrz. Zerkając za okno, widzimy ludzi niosących choinki i śpieszących po ostatnie zakupy. Drzewa, domy oświetlone migającymi lampkami dają niepowtarzalny nastrój. Mama krzątając się w kuchni, kusi wszystkich zapachami, które z niewiadomych powodów stają się zupełnie wyjątkowe właśnie dzisiaj. Unoszący się w całym domu zapach pierników, ciast i potraw wigilijnych już nigdy w roku nie będzie tak intensywny jak tego właśnie dnia. Wszyscy są dla siebie mili i jacyś tacy spokojniejsi. W radiu kolędy i świąteczne piosenki dodatkowo wprowadzają nas w świąteczny nastrój. Ubieramy choinkę, podkradając z siostrą cukierki, które miały zawisnąć na choince. Na końcu na choince znowu zawisną lampki, które nie wiadomo czemu zawsze, jak co roku, są poplątane. I jak co roku choinka znowu jest śliczna i pachnąca. A potem razem nakrywamy stół. Najpierw biały obrus, porcelanowe zastawa -zawsze wyciągana na specjalne okazję, srebrne sztuce. Nigdy nie zapominamy również o dodatkowym nakryciu dla osoby, która nieoczekiwanie może się zjawić. Zapalamy świece. A później to oczekiwanie i zerkanie za okno, w oczekiwaniu na pierwszą gwiazdkę. Mama rozmieszcza elegancko dwanaście potraw obok zastawy. Tata wyciąga Pismo Święte i czyta fragmenty. Następnie składamy sobie życzenia, dzieląc się opłatkiem. Siadamy do stołu wszyscy odświętnie ubrani. Kolacja wigilijna jest przepyszna, już po drugim danu jestem syty. Tradycja nakazuje jednak spróbować każdej z potraw, to gwarantuje szczęście na cały przyszły rok. W miłej, rodzinnej atmosferze mija wigilijny wieczór. Zmęczony i szczęśliwy kładę się spać. Wiem, że rano pod choinką będą czekały prezenty. Ciekawe co w tym roku?

WESOŁYCH ŚWIĄT!!!

Sebastian Markocki

OKOLICE SERCA I ROZUMU

Kto przynosi prezenty?

Boże Narodzenie to jedno z najważniejszych i nauroczyściej obchodzonych świąt. Co roku ludzie zbierają się, by spędzić czas z rodziną i przyjaciółmi przy wigilijnej wieczerzy, a co za tym idzie, wymienić się świątecznymi podarkami. Oczywiście większość uczniów gimnazjum nie wierzy już w Świętego Mikołaja, ale przez lata stał się on nieodłącznym elementem świąt Bożego Narodzenia, przynosząc radość najmłodszym. Ale czy wszędzie jest tak samo?

Na Ziemi Lubuskiej, Kujawach, Warmii oraz w Poznańskim, a także na terenie Kaszub i Kociewia prezenty rozdawane są nie przez Mikołaja, a przez Gwiazdora, którego nazwa pochodzi od noszonej przez kolędników gwiazdy. Według tradycji odpytywał on dzieci z pacierza, znał ich dobre i złe uczynki, i w zależności od tego, co usłyszał, nagradzał dzieci podarkiem lub bił różgą.

W Małopolsce prezenty przynosi Aniołek, a św. Mikołaj przychodzi do najmłodszych tylko w nocy z 5 na 6 grudnia. Podobnie jest na Górnym Śląsku, ale tam w roli Aniołka występuje Dzieciątko, które utożsamiane jest z postacią małego Jezusa Chrystusa.

Na Dolnym Śląsku oraz na Opolszczyźnie prezenty przynosi Gwiazdka, a mieszkańcy Płaskowyżu Tarnogrodzkiego obdarowywani są przez krasnoludki.

Jak widać, nie wszędzie prezenty dostarczane są przez Św. Mikołaja, ale jedno jest pewne: zawsze cieszą tak samo.

Martyna Zemska
(Na podstawie Wikipedii)

Pierogi? Barszcz? A może karp?

Czyli słów kilka o potrawach bożonarodzeniowych.

Każdemu z nas święta Bożego Narodzenia kojarzą się z czymś innym. Dla jednych są to prezenty, a dla innych spotkania z rodziną. Jednakże elementem stałym każdej Wigilii jest przygotowane na ten specjalny wieczór jedzenie.

Choć tradycja mówi, że na stole znaleźć się powinno 12 konkretnych potraw, często dołączamy do nich inne, równie smaczne dania. Czy jednak owe smakołyki zostały wybrane całkowicie przypadkowo czy też coś oznaczają?

Liczba dań symbolizuje dwunastu apostołów lub w niektórych rejonach- dwanaście miesięcy w roku. Powinny być one przygotowane głównie z ziaren maku, zbóż, miodu, grzybów oraz ryb.

Przyrządzany na wiele sposobów król wigilijnego stołu – **karp** – od wielu wieków uznawany jest za przynoszącego szczęście i długie życie, jako ryba długowieczna. Jego łuski noszone w portfelu miały przynosić dobrobyt właścicielowi.

Obecnie słodczy kojarzą nam się niezbyt przychylnie. Mimo wybornego smaku, uważamy je za przyczyny różnych chorób. Co zaskakujące, kiedyś uważano zupełnie inaczej. Tradycyjne kompoty owocowe, czy to ze śliwek czy jabłek, służyły naszym przodkom jako ochrona przed bólami gardła i kojarzyły się z pogodnym życiem. Natomiast zawarty w kutii i piernikach **miód** chronić miał przez zimową depresję. Był on symbolem nadziei i miał osładzać trudy życia codziennego.

Jeśli zaś chodzi o **kapustę** to wierzą, że ma zapewniać zdrowie i siłę, a przede wszystkim chronić od wszelkiego zła. Potrawy zawierające **grzyby** miały zapewnić szczęście i dostatek. **Ziarna zbóż** były symbolem nieśmiertelnej duszy, a żeby zapewnić sobie bogactwo w nadchodzącym roku, na stole musiała znaleźć się choć jedna potrawa zawierająca **mak**.

Weronika Grzegorzcyk

Co najchętniej oglądamy podczas Świąt Bożego Narodzenia? czyli świąteczne „must see”

1. „Kevin sam w domu”

To hit każdego świąt!

Nie wierzę, że jest ktoś, kto nigdy nie oglądał lub nie słyszał o tej, już tradycyjnej, produkcji. Film opowiada historię młodego Kevina, który przez pomyłkę zostaje sam w domu na święta. W tym samym czasie okolice odwiedza dwóch włamywaczy, którzy jeszcze nie wiedzą, że tym razem wpadli w poważne tarapaty.

2. „To właśnie miłość” („Love actually”)

Film tworzą historie rozgrywające się w okresie przedświątecznym w Londynie. Każdy wątek ukazuje inny typ miłości bohaterów. Młody premier zakochuje się w pracownicy swojego biura, wdowiec szuka kontaktu z pasierbem, pewna mężatka dowiadyuje się o uczuciu, jakim darzy ją najlepszy przyjaciel jej męża, a malarz, mimo różnicy pochodzenia i trudności z porozumieniem (on nie zna portugalskiego, a ona nie mówi po angielsku), odnajduje miłość nad brzegiem jeziora. W filmie jest także mnóstwo scen komediowych, ale taniec Hugh'a Granta zawsze najbardziej nas rozśmiesza!

3. "Grinch: Świąt nie będzie"

Grinch jest małym, zazdrosnym i psotnym stworzeniem. Jakie pomysły rodzą się w jego głowie? Co by było, gdyby tak wykradł święta Bożego Narodzenia?

4. "Holiday"

Jest to film o poszukiwaniu miłości, ze świętami w tle. Iris i Amanda, mieszkające 4 000 kilometrów od siebie, zamieniają się miejscami zamieszkania. Wkrótce po przybyciu na „miejsce przeznaczenia” obie kobiety odnajdują to, czego najmniej się spodziewały – romans.

5. „Rodzinny dom wariatów”

Ciepły sympatyczny film z morałem.

Głównym wątkiem jest przyjazd, do domu na Święta, najstarszego syna wraz z narzeczoną, która nie przypada do gustu reszcie rodziny.

6. „Igraszki losu”

Przypadkowe spotkanie Sary i Jonathana przy sklepowym wieszaku z rękawiczkami powoduje, że pomiędzy dwójką tych ludzi zaczyna rodzić się uczucie. Bohaterowie postanawiają jednak sprawdzić czy są sobie pisani.

7. „W krzywym zwierciadle: Witaj Święty Mikołaju”

Rodzinka Griswoldów przygotowuje się do Świąt, a to, jak zwykle, w przypadku tej rodziny nie będzie łatwe. Cała historia ukazana w zabawny i humorystyczny sposób.

8. „Święta last minute”

Małżeństwo, które pierwszy raz w życiu postanawia uciec od świąt, na rejs po Karaibach. Życie ma jednak dla nich inny świąteczny scenariusz ☺ Zabawny film, na pewno warty obejrzenia.

9. „Szkłana pułapka 1” i „Szkłana pułapka 2”

Tak jak Kevin stał się tradycją, tak samo tego filmu nie może zabraknąć - w przypadku męskiego kina akcji. John McClane walczy z terrorystami i nie tylko, aby móc w spokoju spędzić Święta Bożego Narodzenia.

10. „Opowieść wigilijna”

Film opowiadający o bogatym, skąpym starcu E. Scrooge'u, który zmienia się na lepsze pod wpływem duchów odwiedzających go w Święta Bożego Narodzenia.

Natalia Sidor

Redakcja: Daniel Białek, Magdalena Brudnowska, Adrianna Chmielewska, Weronika Grzegorzczak, Nina Leloch, Mariusz Makos, Ania Maziarska, Zuzanna Miazga, Maciek Mizgalski, Sebastian Markocki, Paula Mochtak, Natalia Sidor, Filip Olbryś, Łukasz Sołtys, Martyna Zemka, Lucyna Kasjanowicz